

7.03.2024

Den tysk-franske motor må på værksted

Nu mundhugges Macron og Scholz om Ukrainekrigen. Det er mildest talt ikke lige det, EU har brug for.

Skrevet af

Lykke Friis

✉ lykke@thinkeuropa.dk

Den tysk-franske motor i Europa hoster. Faktisk er det svært at pege på perioder med lignende motorproblemer. Det skulle da lige være, da Frankrigs daværende præsident Francois Mitterrand i december 1989, altså få uger efter Berlinmurens fald, insisterede på at drage på statsbesøg til Østtyskland. For måske kunne han give DDR-staten så meget støtte, at alle drømme om Tysklands genforening blev forpurret? Vesttysklands daværende kansler Helmut Kohl var mildest talt pikeret.

I disse uger har det tidligere så intense forhold nået et lignende lavpunkt. Eller som en tysk kommentator har udtrykt det: der er tale om en totalskadet motor med to bilrat. Ikke alene skændes præsident Macron og kansler Scholz fortsat om økonomi- og energipolitikken; de mundhugges nu også om krigen i Ukraine, som de ellers begge betegner som "eksistentiel".

Miseren startede for alvor for to uger siden, hvor præsident Zelenskyj blev sendt ud på en unødvendig lang rundrejse. Scholz og Macron kunne nemlig ikke blive enige om at underskrive deres sikkerhedstilsagn til Ukraine samtidigt. Derfor måtte præsidenten først til Berlin, efterfulgt af Paris og så videre til den sikkerhedspolitiske konference i München, hvor Macron ikke dukkede op. Her havde Scholz travlt med at udstille de manglende franske våbenleverancer. Som modsvar på den næsten opgivende stemning i München valgte Macron at holde et større topmøde i Paris. Nu skulle der gang i våbenleverancerne og tænkes mere strategisk! Lige inden han hoppede på et fly, meddelte Scholz imidlertid, at Tyskland under ingen omstændigheder ville levere de vidtrækkende Taurus-missiler. På konferencen lagde Macron sig over i den helt anden grøft og plæderede for, at Europa ikke skulle afvise at sende tropper til Ukraine. Nærmest for at udstille Scholz harcelerede Macron over "dem, der for to år siden blot ville sende tæpper og hjelme", læs Scholz. Det fik kansleren til at undsige Macron på vej hjem til Berlin: Vi kommer aldrig til at sende tropper til Ukraine. Han blev bakket op af sin vicekansler Robert Habeck, der ellers har tætte bånd til Macron: hvis De vil hjælpe Ukraine Monsieur le Président, så send dog våben nu!

Macron har brugt udtrykket "strategisk tvetydighed"; altså at Vladimir Putin ikke skal vide sig sikker på, hvordan Vesten vil reagere på en ny russisk eskalation. Det giver i den grad mening. For hvorfor fortælle modparten, hvad han helt sikkert ikke behøver at frygte? Lige så klart er det imidlertid, at bundlinjen efter de forgange uger snarere er strategisk forvirring – en forvirring, der næppe vil få Putin til at ryste på hånden eller imponere en kommende amerikansk præsident.

For Ukraine og resten af Europa er det derfor en hastesag at få kørt den tysk-franske

motor på værksted. I en tid med krig og trusler har Europa ikke brug for et magtvakuum. Der er derimod brug for fælles retning; ikke mindst hvis magten snart skifter i Washington DC. Da en del af uenigheden mellem Scholz og Macron åbenbart skyldes exceptionel dårlig kemi, bør andre regeringsledere forsøge at træde til. F.eks. vil Danmark og Polen, der har EU-formandskabet i hele 2025, allerede nu kunne spille en mere aktiv rolle. Det gælder i hele diskussionen om EU's udvidelse; men også våbenleverancer til Ukraine. Selvom hun er travlt optaget af at føre valgkamp, kan kommissionsformand Ursula von der Leyen også være behjælpelig. Når alt kommer til alt, er hun jo et levende tysk-fransk kompromis. I sidste instans var det nemlig Macron, der indstillede den tidligere tyske forsvarsminister som kommissionsformand.